

EMIL PLEWA

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ORCID: 0000-0001-5303-4843

POLSKA BIBLIOGRAFIA PRAWNOWYZNANIOWA ZA ROK 2024

Streszczenie: Niniejszy artykuł przedstawia przegląd literatury z zakresu prawa wyznaniowego oraz studiów nad relacjami państwo-kościół/państwo-religia za rok 2024, opublikowanej w polskich monografiach i czasopismach oraz teksty polskich autorów opublikowanych w zagranicznych monografiach i czasopismach.

Słowa kluczowe: prawo wyznaniowe, relacje państwo-religia, relacje państwo-kościół, publikacje, 2024.

BIBLIOGRAFIA

- Adamus R., *Postępowanie egzekucyjne albo upadłościowe wobec osoby prawnej Kościoła Katolickiego w Polsce a mienie stanowiące przedmiot kultu religijnego*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Ambrożuk-Wesołowska D., *Determination of Fees for Perpetual Usufruct of Real Property Acquired from Ecclesiastical Juridic Persons in Relation to Landed Property in Warsaw. Selected Issues*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Andrzejewski M., Kroczek P., *Ujawnienie danych osobowych zawiadamiającego o przestępstwie kościelnym. Kазus i jego rozwiązanie*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Ashraf R.U., Dessoulavy-Śliwiński B., *Zastosowanie Data Science w obszarze mowy nienawiści*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Balcerzak M., *Międzynarodowe standardy ochrony wolności religijnej – analiza systemowa*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Bałandynowicz A., *Natura człowieka źródłem prawa pierwiastkowego*, Warszawa 2024.
- Bałandynowicz A., *Podmiotowość człowieka a tożsamość prawa*, Warszawa 2024.
- Banaszak A., *Education for Democracy in the Light of Catholic Social Teaching*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Bernaciński Ł., *Model finansowania wspólnot religijnych oparty na asygnacie podatkowej. Geneza i rozwój*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Białkowski M., *Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej – wybrane problemy praktyczne*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Bider M., *Obligations and Rights of Deaconesses (Nuns) of the Armenian Apostolic Church in New Julfa (Isfahan in Persia) in the Years 1623-1954. A Canonical Analysis*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Bielecki M. (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Bielecki M. (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Bielecki M., *Realizacja wolności religijnej w relacjach rodzic–dziecko*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Bierastavy H., *Rytuał a przywileje dla stanów i grup terytorialnych w Wielkim Księstwie Litewskim od połowy XV do połowy XVI wieku*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2024, t. 76, nr 1.

- Bilash O., *Distinguishing Crimes against Morality and Freedom of Religion from Related Elements of Crimes in the Criminal Legislation of Ukraine*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Bilash O., Karabin T., Patskan V., *Niepaństwowe fundusze emerytalne organizacji religijnych na Ukrainie: Podstawy i czynniki wpływu*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Bobro M., (red.) *Etos pracy nauczyciela w oparciu o myśl chrześcijańsko społeczną*, Łódź-Warszawa 2024.
- Broński W., Sławicki P., *Osoba prawna Kościoła Katolickiego jako uczestnik postępowania wieczystoksięgowego w prawie polskim – wybrane zagadnienia*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Bucoń P., *Parents’ Rights to Raise Their Children in Accordance with Their Own Convictions and the Religious Freedom of Minors*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Budnik-Minierska M., Leszczyński P.A., Kobyłański D. (red.), *Wokół współczesnych wyzwań dla prawa i medycyny*, Łódź 2024.
- Bukowski M., Klonowska I., *Divine AI. Artificial Intelligence and Education. Searching for New Horizons in the Educational, Theological and Technological Context – Opportunities and Threats*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Ciechanowska J., Szwed K., *Catholic Parishes in the Face of Standards for the Protection of Minors*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Cieply F., *Identity and Mission of a Catholic Law School*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Cieply F., *Rasistowski komponent przestępstw islamofobicznych. Analiza zrewidowanego zalecenia nr 5 dotyczącego ogólnej polityki Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Csink L., *O podziale władz i oddzieleniu Kościoła od państwa. Uwagi na temat rezygnacji prezydent Węgier*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Csink L., Trócsányi L., *The Hungarian Blasphemy Cases. Free Speech versus Protection of Religious Communities*, [w:] M. Szabó, L. Gyenyey, P.L. Láncoš (red.), *Hungarian Yearbook of International Law and European Law*, Budapest 2024.
- Czechowicz A., *The Sacred Heart and ‘Cordial Affections’ in Polish Baroque Religious Poetry*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Czuryk M., *Dopuszczalne różnicowanie sytuacji pracowników ze względu na religię, wyznanie lub światopogląd*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Derewenda R., *Exhumations in Górki Czechowskie in Lublin in 2022-2024*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Duda M., *Mowa nienawiści jako zagrożenie bezpieczeństwa informacyjnego – aspekty prawne i kryminologiczne*, [w:] J. Taczkowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.

- Dyda K., *XXI Ogólnopolski Zjazd Katedr i Wykładowców Prawa Wyznaniowego "Sytuacja prawna związków wyznaniowych w państwach europejskich"*, Białystok, 6-8 czerwca 2024 roku, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Dzierżon G., *The Requirement of Promulgation of Non-Legislative Acts in the 1983 Code of Canon Law*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Florek I., *Freedom of Economic Activity as a Value in Christianity and a Principle in Polish Law*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Górecka M., *“Without a Heart it is Impossible.” The Personal and Social Significance of Devotion to the Heart of Jesus in the Light of Post-Conciliar Church Teaching*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Górski J., *Prawo do wyznania i religii w świecie wielokulturowym: wyzwania dla dyplomacji międzyreligijnej - case study Nigerii*, [w:] A. Kalisz (red.), *Współczesne wyzwania i strategie ochrony praw człowieka - Perspektywa międzynarodowa cz. 2*, Łódź 2024.
- Górski M., *The Treatment of Cemetery Waste*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Jabłonowski M., Jakubowski W., *„Państwo kościelne” – próba konceptualizacji*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Jabłonowski M., Jakubowski W., Przystek D., *„Królestwo Regencyjne”. Quasi-monarchistyczny epizod na drodze do Rzeczypospolitej niepodległej*, „Studia Politologiczne” 2024, Vol. 71.
- Janczewski Z., *The Raising of Children for the Sacraments of Initiation and the Decision of Adolescents to Forgo Confirmation. A Canon Law Perspective*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Jaskuła L.K., *O obrazie uczuć religijnych słowem – komentarz do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 15 września 2022 roku w sprawie Rabczewska przeciwko Polsce*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Kalinowska K.B. (red.), *Wybrane aspekty nauk penalnych Tom III*, Łódź 2024.
- Kalisz A. (red.), *Współczesne wyzwania i strategie ochrony praw człowieka - Perspektywa międzynarodowa cz. 2*, Łódź 2024.
- Kałuża A., *Wybrane problemy społeczno-gospodarcze polskiej ludności na Górnym Śląsku na łamach „Dziennika Górnośląskiego”*, [w:] K. Wójcik, D. Król (red.), *Variae Studia historica Tom I*, Łódź 2024.
- Kamiński I.C., *Amerykańskie podejście do „mowy nienawiści”*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Kamiński I.C., *Mowa nienawiści – pojęcie i jego zakres*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Kamiński K., *Organista jako pracownik umysłowy w świetle polskiego prawa pracy okresu międzywojennego*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2024, t. 76, nr 2.

- Kosek M., *Niemiecki system finansowania kościołów i innych związków wyznaniowych*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Kosińska A., Stanisz P., *Poland and the Migratory Flows 2020-2022: Covid-19, The Belarus Border Crisis, and the Consequences of the Russian Aggression on Ukraine*, [w:] F. Bajada, V.A. De Gaetano, D.E. Zammit, *The Impact of Covid-19 on Migration and Migratory Flows: New Challenges in Tackling Cultural and Religious Diversity – L’impact de la Covid-19 sur la migration et les flux migratoires: de nouveaux défis au regard de la diversité culturelle et religieuse*, Granada 2024.
- Kowalik E., *Składniki mienia wyodrębnionej jednostki organizacyjnej osoby prawnej Kościoła Katolickiego jako przedmiot wkładu do spółki prawa handlowego (wybrane zagadnienia)*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Kroczek P., *Czy na gruncie prawa kanonicznego umowa powierzenia przetwarzania danych może być ustna? Kazus z działalności Kościelnego Inspektora Ochrony Danych*, „Annales Canonici” 2024, Tom 20, Nr 2.
- Kudła W., *Analiza formalnych czynników limitowania wolności religijnej we współczesnym świecie*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Kudła W., *Analiza realizacji wolności religijnej w działalności edukacyjnej*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Lewandowski P., *Man and Family According to Rev. Stefan Wyszyński on the Basis of Publications in “Ład Boży”*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Łatka R., *Urząd do Spraw Wyznań w świetle najnowszych badań naukowych*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Łoszevska-Ołowska M., *Mowa nienawiści w mediach w perspektywie karno-cywilnoprawnej*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Maroń G., *„Motywacja nienawiści” jako okoliczność obciążająca w polskim kodeksie karnym i w ujęciu prawno-komparatystycznym*, „Consilium Iuridicum” 2024, Vol. 12, nr 4.
- Maroń G., *Instytucja przysięgi wojskowej w polskim porządku prawnym*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2024, nr 1.
- Maroń G., *Instytucja ślubowania prokuratorskiego w polskim orzecznictwie*, „Prokuratura i Prawo” 2024, nr 7-8.
- Maroń G., *Mowa nienawiści - ekstremizmem ona sama czy karanie za nią?*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2024, nr 6.
- Maroń G., *Prawna reglamentacja mowy nienawiści w świetle wolności wypowiedzi*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Maroń G., *References to Mercy in the Reasons for Judgments of British and Irish Courts*, „L'Ircocervo” 2024, Vol. 23, nr 2.

- Maroń G., *Religijne wychowanie dziecka jako przedmiot rozstrzyganego sądownie sporu pomiędzy rodzicami*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Maroń G., *The Right to Conscientious Objection as a Constitutional Category: Selected Issues. A Comparative Study of Fundamental Laws and Constitutional Courts' Jurisprudence*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2024, T. 78, nr 2.
- Maroń G., *Zbiór zasad etyki zawodowej prokuratorów w orzecznictwie Sądu Najwyższego*, „Prokuratura i Prawo” 2024, nr 2.
- Menke M., *The Rights and Obligations of an Exclaustrated Monk/Nun*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Najman M., *Ewolucja pośmiertnej ochrony zmarłych w prawie karnym na ziemiach polskich do XIX wieku*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2024, t. 76, nr 1.
- Najman M., *The Religious Basis of Contemporary Law*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Nikołajew J., *Ograniczenia wolności religijnej osób skazanych i tymczasowo aresztowanych*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Nowicka U., *Obowiązek ochrony życia a prawo do odmowy leczenia w kontekście wolności religijnej świadków Jehowy i ich stanowiska względem transfuzji krwi*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Ochab E., *Tworzenie mapy zjawiska prześladowania grup religijnych lub wyznaniowych na całym świecie. Geografia, skala i charakter prześladowań*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Paluszkiewicz H., *Clergyman as Expert Witness in Polish Criminal Proceedings*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Pietras D., *A Personal Prelature's Legal Position According to the Documents Issued by Pope Francis from 2022-2023. Part II*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Pietras D., *The Legal Status of Personal Prelature According to the Documents Issued by Pope Francis in 2022-2023. Part I*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Piszko R., *Świecka a kanoniczna autentyczna wykładnia prawa*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Plewa E., *Polska bibliografia prawnowyznaniowa za rok 2023*, „Studia Prawno-Politologiczne” 2024, t. 1, nr 1
- Poleszak L., *The Role of the Cult of the Sacred Heart of Jesus in the Pursuit of Holiness*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Ponizil F., *Irregularities and Impediments by the Sacrament of Holy Orders. Comparison between the 1917 Code and the 1983 Code*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Prokop K., *The Concordat and Statutory Form of Consensual Regulation of Relations between the Republic of Poland and the Roman Catholic Church within Article 25(4) of the 1997 Constitution*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.

- Reczek K., *Zasada równouprawnienia związków wyznaniowych a doktryna Kościoła Katolickiego*, [w:] M. Budnik-Minińska, P.A. Leszczyński, D. Kobyłański (red.), *Wokół współczesnych wyzwań dla prawa i medycyny*, Łódź 2024.
- Redzynia A., *Short Duration of Conjugal Living Symptomatic of Manifest Nullity of Marriage. A Commentary on the Sentence of c. Skworc of 19 March 2016 (Total Simulation on Both Sides)*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Rozzak P., *Przyczyny wrogości wobec religii we współczesnej Europie. Analiza prawno-kulturowa*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Rożkow W., *The Beatification Cause of the Servant of God Jan Olszański (1919-2003)*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Savić V-I., *VII Konferencja ICLARS "Akomodacja religii lub przekonań w sferze publicznej: Nienależny przywilej czy prawo podstawowe?"*, Notre Dame, Indiana, 21–23 października 2024 roku, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Skwarzyński M., *Konieczność normatywizacji instytucji sprzeciwu sumienia*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Służalec M., *Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 jako forma zadośćuczynienia poczuciu społecznej sprawiedliwości*, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” 2024, Nr 1(38).
- Służalec M., *Weryfikacja duchownych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – wybrane zagadnienia*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Sobczak J., Kakareko K., *Mowa nienawiści w przekazie internetowym a wolność słowa*, [w:] J. Taczkowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Sobczak J., Kakareko K., *Przeciwdziałanie mowie nienawiści w międzynarodowych aktach normatywnych*, [w:] J. Taczkowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Stanisz P., *Piąta edycja Praskich dialogów na temat relacji Państwo–Kościół: Opieka duchowa w instytucjach publicznych (II)*, Praga, 11–14 czerwca 2024 roku, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Stanisz P., Walencik D., *Tryb nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Stanisz P., Walencik D., *Tryb nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, t. 27.
- Stanisz P., *Zmyślone religie i rzeczywiste dylematy – orzecznictwo Strasburskie wobec najnowszych koncepcji religioznawczych*, „Forum Prawnicze” 2024, nr 1(81).

- Steczowski P., *Negacja obecności elementów konfesyjnych w przestrzeni publicznej jako przejaw nieuprawnionego ograniczenia wolności religijnej*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Story M., *Sunday in the Light of the Handbooks of Penance*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Strzała M., *Financial instruments as a form of financing Catholic Church entities in Poland and their regulation in diocesan canon law*, [w:] M. Moravčíková (red.), *Tradičné a netradičné formy financovania cirkvi*, Trnava 2024.
- Strzała M., *Religious freedom and the implementation of electoral programmes after the 2023 parliamentary elections in Poland*, [w:] V. Knoll, J. Hablovič (red.), *Naděje právní vědy 2023. Právní věda v praxi. Sborník příspěvků ze stejnojmenné mezinárodní konference pořádané Fakultou právnickou Západočeské univerzity v Plzni v hybridní formě dne 24. listopadu 2023*, Plzeň 2024.
- Strzała M., *Udział Urzędu ds. Wyznań w przygotowywaniu projektu Ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych*, „Komunizm: System - Ludzie – Dokumentacja” 2024, Nr 13.
- Strzała M., *Wspólne wytyczne w sprawie osobowości prawnej wspólnot religijnych lub światopoglądowych przyjęte przez Komisję Wenecką a osobowość prawna kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Surdacki M., *Charitable and Protective Brotherhoods in Prepartition Poland*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Szabó M., Gyenyey L., Láncoš P.L. (red.), *Hungarian Yearbook of International Law and European Law*, Budapest 2024.
- Szewczak M., *The Right to Sustainable Regional Development in the Light of the Apostolic Exhortation Laudate Deum*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Szewczyk K., *Cztery lekcje z czasu pandemii COVID-19 dla ograniczania wolności zewnętrzzniania religii w Polsce*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Szymański A., *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Europa, w tym Polska*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Ścisłowska H., *Chrystus Frasobliwy w drewnianej rzeźbie sakralnej i polskiej rzeźbie ludowej*, Łódź 2024
- Świto L., *Jedność małżeńska a rozdzielność majątkowa małżonków. Aspekt kanoniczo-cywilny*, „Biuletyn Stowarzyszenia Kanonistów Polskich” 2024, Nr 37 .
- Świto L., *Odpowiedzialność diecezji i parafii za delikty popełnione przez duchownego wobec małoletniego. Głosa krytyczna do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2022 roku (II CSKP 466/22)*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Taczowska-Olszewska J. (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.

- Trojanowski B., *Cardinal Joseph Ratzinger's Reflections and Actions Regarding the Impossibility of Ordaining Women. Selected Theological and Legal Issues* Bartosz Trojanowski, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 1.
- Tylec G., *Cywilnoprawna konstrukcja ochrony dobra osobistego w postaci swobody sumienia jako instrument walki z mową nienawiści z powodów religijnych*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Tylec G., *Ograniczenia mowy nienawiści w świetle regulacji prawnych obejmujących jednolity rynek usług cyfrowych*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Vanney M.A., *Faktyczne ograniczenia wolności religijnej: kiedy prawo pozytywne zawodzi*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.
- Vanney M.A., *Wolność religijna a pełnia rozwoju człowieka*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Vladár V., *Stylus Romanae curiae in Historical and Positive Canon Law*, „Kościół i Prawo” 2024, Vol. 13, No. 2.
- Walencik D., *Nadmiarowe wymogi rejestracji, członkostwa oraz obejmowania kierowniczych stanowisk w kościołach i innych związkach wyznaniowych jako nieuprawnione ograniczenia uzewnętrzniania religii*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 2*, Warszawa 2024.
- Walencik D., Pluta K., *Autonomia wspólnoty religijnej – głos w dyskusji w sprawie członkostwa osób małoletnich o ograniczonej zdolności do czynności prawnych w kolejalnych organach osób prawnych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Wielomski A., *Europejskie dyskusje o przyszłości Unii Europejskiej*, Warszawa 2024.
- Wiśniewski J., *Mowa nienawiści a wolność religijna w dobie pandemii w wybranych krajach świata*, [w:] J. Taczowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.
- Wolnicki P., *Ecclesiastical penance on polish lands in the secular law system (problem outline)*, „Gubernaculum et Administratio” 2024, T. 1, Nr 2.
- Wolnicki P., *Regulacje państwowe z 1858 roku dotyczące nakładania pokuty kościelnej na obszarze Królestwa Polskiego*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2024, T. 27.
- Wójcik K., Blacha M. (red.), *Życie w XIX-wiecznym Krakowie*, Łódź 2024.
- Wójcik K., Król D. (red.), *Variae Studia Historica Tom 1*, Łódź 2024.
- Wójcik K., *Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Studencko-Doktoranckiej „Życie w XIX-wiecznym Krakowie”*, Kraków, 23 Kwietnia 2022 Roku, [w:] K. Wójcik, M. Blacha (red.), *Życie w XIX-wiecznym Krakowie*, Łódź 2024.

Yarza F.S., *Symboliczna neutralność wyznaniowa na forum publicznym: Falszywe prawo człowieka*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.

Zgoliński I., *Mowa nienawiści vs. przestępstwa z nienawiści w ujęciu projektowanych rozwiązań prawnych UE. Znamionowanie „mowy nienawiści” i „przestępstw z nienawiści” – projekt poszerzenia katalogu europrzestępstw (art. 83 ust 1 TFUE) – przesłanki, dopuszczalność, ryzyka, cele i metoda regulacji*, [w:] J. Taczkowska-Olszewska (red.), *Prawna kwalifikacja mowy nienawiści. Krajowe i europejskie uwarunkowania nadużycia wolności wypowiedzi*, Warszawa 2024.

Zimmermann A., *Tolerancja religijna w kontekście wolności słowa – ocena z perspektywy klasycznego liberalizmu*, [w:] M., Bielecki (red.), *Ograniczenia wolności religijnej w przestrzeni publicznej. Tom 1*, Warszawa 2024.

Zubrzycka Z., *Prawnokarna ochrona wolności sumienia i wyznania – wybrane zagadnienia*, [w:] K.B. Kalinowska (red.), *Wybrane aspekty nauk penalnych Tom III*, Łódź 2024.

Zydek S., *Urszula Ledóchowska (1865–1939) i jej działalność na terenie krakowskiego klasztoru urszulanek w latach 1886–1907*, [w:] K. Wójcik, M. Blacha (red.), *Życie w XIX-wiecznym Krakowie*, Łódź 2024.

***

POLISH ECCLESIASTICAL LAW LITERATURE FOR 2024

Abstract: This article presents a review of the literature in the field of on ecclesiastical/denominational/religious/confessional law and state-church/state-religion studies for the year 2024, published in polish monographs and journals, as well as texts by Polish authors published in foreign monographs and journals.

Keywords: Ecclesiastical law, denominational law, religious law, confessional law, state-religion relations, state-church relations, publications, 2024.